

läkäs autoilija liikenteessä

2012

Väestö vanhenee

lökkäiden määrä ja osuus väestöstä kasvaa erityisen voimakkaasti, kun sodan jälkeen syntyneet suuret ikäluokat tulevat eläkeikään 2010-luvulla. Ennusteiden mukaan yli 65-vuotiaita on vuonna 2030 jo 26 % väestöstä. Nyt heidän määränsä on 18 %.

Ikäautoilijoiden määrä kasvaa

Ajokorttien määrä yli 64-vuotiailla kasvaa ikäluokkien määrän kasvun ja ajokortti-tiheyden kasvun myötä. Ajokortillisten 65 - 69-vuotiaiden määrän on arvioitu kasvavan vuoteen 2040 mennessä yli 10 prosenttia ja 70 - 74-vuotiaiden lähes 65 prosenttia vuoteen 2010 verrattuna. 75 - 79-vuotiaiden ajokortin haltijoiden määrän on arvioitu kasvavan noin 2,5-kertaiseksi ja yli 80-vuotiaiden ajokortin haltijoiden määrän yli nelinkertaiseksi vuoteen 2010 verrattuna. (Tiikkala, Kalenoja. Trafi 3/2010)

Terveiden ikäihmisten autoilu turvallista

Vanhenemiseen liittyy hitaita ja vähitellen esille tulevia muutoksia. Näkö, kuulo ja lihasvoimat heikkenevät ja havaitseminen, arviointi ja reagointi hidastuvat.

lökkäät ovat yleensä tietoisia iän tuomista muutoksista ja ajavat siksi varovaisesti. He välttävät ruuhkia ja huonolla keleillä ajamista ja toisaalta käyttävät reittejä, joilla voivat noudattaa itselleen sopivaa ajotapaa.

Terveiden ikäihmisten harkitseva autoilu on siinä määrin turvallista, että heillä on oltava sama oikeus auton käyttöön kuin nuoremmillakin.

[Muut tietolehdet](#)

[Tulosta pdf](#)

Risteykset vaaranpaikkoja

Onnettomuuksien yleisimpänä syynä ikääntyneillä autoilijoilla on vaikeus seurata muuta liikennettä. Vakavimmat onnettomuudet sattuvat risteyksissä. Vasemmalle kääntyminen on hankalinta, sillä kuljettajan on silloin tarkkailtava kaikista suunnista tulevaa liikennettä.

Ikäautoilijat joutuvat nuoria kuljettajia harvemmin rattijuopumus-, ulosajo- ja peräänajo-onnettomuuksiin.

Turvallisuutta vähentävät tekijät

Ikäihmisen keho on hauras. Tämän vuoksi jo pienikin törmäys liikenteessä voi johtaa vakaviin seurauksiin.

Aivoinfarkti, etenevät muistihäiriösaiteudet, Parkinsonin tauti ja kaatumisten aiheuttamat aivovammat ovat yleisimpiä ajamisen turvallisuutta heikentäviä sairauksia. Liikennenäköön vaikuttavat sairaudet, kuten kaihi ja silmänpohjan

rappeutuminen, aiheuttavat häikäisyherkkyyttä ja hämärässä näkemisen ongelmia.

Alzheimerin taudissa potilaalla ei ole sairautentuntoa, minkä vuoksi hänen on vaikea huomata ajokykynsä heikentymistä. Ajokyky on vaarallisen heikko viimeistään siinä vaiheessa, kun potilas tarvitsee muiden tukea selvitäkseen arjessa.

Tavoitteena itsenäinen liikkuminen

Mahdollisuus itsenäiseen kodin ulkopuoliseen liikkumiseen on tärkeä osa hyvinvointia. Maalla ja kaukana palveluista asuvat ikäihmiset, etenkin naiset, ovat tutkimusten mukaan heikoimmassa asemassa liikkumisen suhteen. Tilanne on toinen, jos iäkäs on onnistunut säilyttämään ajokorttinsa ja hänellä on käytettävissään auto.

[>> Lue lisää](#)

Aiheet

[Lapsi liikenteessä](#)

[Nuoret kuljettajat](#)

[lökkäät kevyessä ja julkisessa liikenteessä](#)

[läkäs autoilijana](#)

[Koulukuljetukset](#)

[Näkövammaiset liikenteessä](#)

Tietojen ja taitojen kertausta ikäautoilijan kuntokursseilla

Koska liikenne ja sitä koskevat säännöt muuttuvat koko ajan, on tietoja ja taitoja hyvä kerrata aika ajoin.

Liikenneturva on kouluttanut iäkäskurssien vetäjiksi kouluttajia. Heidän asiantuntemuksensa on käytettävissä silloin, kun halutaan järjestää iäkkäille autoilijoille kurssi.

Liikenneturva on tehnyt iäkkäille kuljettajille myös itseopiskeluaineistoa ja itsearviointitestin:

www.liikenneturva.kuljettajanitsearviointi

Ajokorttien määrät

Vuonna 2010 Suomessa ajokortteja oli lähes 3.6 miljoonaa. Niistä 14 % oli 65 vuotta täyttäneillä ja sitä vanhemmilla.

ikäryhmä	korttien määrä
65 - 69	229 091
70 - 74	136 417
75 - 79	84 692
80 - 84	42 347
85 - 89	11 730
90 - 94	1 423
95 -	67
yhteensä	505 767

On arvioitu, että vuonna 2030 ajokorteista lähes 27 % on 65 vuotta täyttäneillä ja sitä vanhemmilla. (OECD, 2001)

[Muut tietolehdet](#)

[Tulosta pdf](#)

Tilastoa 2010

Iäkkäille sattuneista liikennekuolemista ja loukkaantumisista 61 % sattui auton kyydissä matkustettaessa. Heistä 38 % kuoli ja joka viides loukkaantui nokkakolareissa. Risteävien ajosuuntien onnettomuuksissa kuoli ja loukkaantui joka neljäs autossa matkustaneista iäkkäistä. Ulosajoissa kuoli ja loukkaantui joka neljäs.

Henkilöauton kuljettajien väestöön suhteutettu kuolemanriski on iäkkäillä hieman koko väestön riskiä suurempi.

Tulevaisuus

Turvallisuustilanteen kehittymistä on vaikea ennustaa muun muassa ns.

kohorttivaikutusten vuoksi:

- eri aikoina syntyneet vanhenevat eri tavalla
- myöhemmin syntyneet selviytyvät liikenteessä paremmin kuin aikaisemmin syntyneet
- naisautoilijoiden osuus kasvaa vanhenevissa ikäluokissa.

[<< Takaisin](#)

Tarve tarkempaan ajokyvyn selvittelyyn

- kun läheinen on selvästi huolissaan ajamisen turvallisuudesta
- kun poliisi pysäyttää liikenteessä ajamisen ongelmien vuoksi
- kun liikenteessä ja pysäköinnissä sattuu useita läheltä piti -tilanteita
- kun arkiasioiden muistamisessa on selviä vaikeuksia ja tuen tarvetta
- kun tarkkaavaisuus ja keskittymiskyky vaihtelevat voimakkaasti
- kun liiketaidoissa ilmenee hallintalaitteiden käsittelyä haittaavaa jäykkyyttä, hitautta tai pakko-liikkeitä.

Lähde: Raitanen, T. & Kuikka, P. 2004. Iäkkäiden ulkona liikkuminen ja autoilu. Teoksessa T. Raitanen (et al.) (toim.), Geropsykologia: Vanhenemisen ja vanhuuden psykologia. Porvoo: WSOY, 467-475

Aiheet

[Lapsi liikenteessä](#)

[Nuoret kuljettajat](#)

[Iäkkäät kevyessä ja julkisessa liikenteessä](#)

[Iäkäs autoilijana](#)

[Koulukuljetukset](#)

[Näkövammaisesta liikenteestä](#)